

Nr 12.

Ankom till riksdagens kansli den 6 mars 1930 kl. 11 f. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av väckt motion om rätt för riksdagens ledamöter till fribiljetter under viss tid å statens järnvägar.

I en inom andra kammaren väckt motion, nr 134, har herr *Lövgren m. fl.* hemställt, »att riksdagen ville besluta, att riksdagens ledamöter skola äga rätt till fribiljett å statens järnvägar under en månads tid årligen under den tid riksdagen icke är samlad».

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Frågan om beredande av fria resor å statens järnvägar för riksdagens ledamöter under viss tid mellan riksdagarna har vid upprepade tillfällen varit föremål för riksdagens prövning. Två av de tidigare, 1901 och 1912, i ämnet väckta förslagen ha, liksom det nu föreliggande, avsett grundlagsändring och ha sålunda för förberedande behandling hänvisats till konstitutionsutskottet; övriga förslag ha gått ut på frågans reglering i annan ordning och ha hänvisats till andra utskott. En utförlig historik över frågans behandling återfinnes i bankoutskottets utlåtande nr 33 vid 1918 års riksdag; denna historik har kompletterats i andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande nr 1 vid 1925 års riksdag, då frågan senast var före. Vid intet tillfälle har i ämnet väckt förslag lett till positivt riksdagsbeslut.

Utskottets yttrande.

Vid 1912 års riksdag yttrade konstitutionsutskottet i anledning av en motion, som utöver yrkande om ersättning åt riksdagsman för resa till sitt hem och tillbaka under lagtima riksdag jämväl innefattade förslag om fria resor för riksdagsman å statens järnvägar under en månads tid varje år, bl. a. följande:

»Vad motionären för övrigt föreslagit eller att riksdagen skulle i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om förslag till sådan ändring av riksdagsordningen att riksdagsman tillförsäkras fria resor å statens järnvägar under en månads tid varje år, har utskottet däremot ej ansett sig kunna förorda. Visserligen underskattar utskottet ingalunda den stora betydelsen därav, att folkets re-

presentanter så mycket som möjligt lära känna sitt land och dess förhållanden, men anser sig ej vilja avvika från den hittills i vår författning gällande grundsatsen, att om också, så vitt ske kan, ersättning bör lämnas för de med riksdagsmannauppdraget förenade direkta kostnaderna, ett sådant förtroendeuppdrag ej bör bereda dem, som därmed hedras, några särskilda förmåner och allra minst under tiden mellan riksdagarna.»

Vid 1925 års riksdag anförde andra kammarens tredje tillfälliga utskott bl. a. följande:

»Även om utskottet ingalunda förbisett nyttan och betydelsen av de resor, varom här är fråga, har dock utskottet ansett, att man även måste taga hänsyn till de kostnader, som dessa resor skulle komma att medföra för det allmänna. Därvid har det syntts utskottet vara tvivelaktigt, om dessa kostnader skulle kunna bereda det allmänna motsvarande fördelar, särskilt om rätten till fria resor skulle bli obegränsad till såväl tid som ändamål.

Vidare anser utskottet, att tidpunkten nu knappast är lämplig att företaga åtgärder till föreslagen utökning av riksdagsmännens rätt till fria resor, allra minst i den utsträckning, som i motionen förutsättes.»

De vid nu nämnda och andra tillfällen anförda skälen mot bifall till förslag av dylik innebörd äga enligt utskottets mening alltjämt giltighet.

Utskottet får alltså hemställa,

att förevarande motion icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 6 mars 1930.

På konstitutionsutskottets vägnar:

C. A. REUTERSKIÖLD.

Närvarande: Herrar Reuterskiöld, David Bergström, Thulin*, Stendahl*, K. J. Ekman, Vennerström, Sandegård*, Sundberg, Larsén, Isak Svensson, Magnusson i Tumhult*, Jansson i Edsbäcken, Borg, Hallén, Forssell*, Karlsson i Vadstena, Petersson i Broaryd, Norling i Lesjöfors, Alströmer och Björck i Kristianstad.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.